

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

בפני כבוד השופטת בטינה טאובר, סגנית נשיא

העותרים

1. דויד הרט
2. עינת חכים
3. יפתח כהן
4. הגר מדר
5. סהר וילן
6. ענת אפוטה
7. תמי שמואל
8. ירון שמואל
9. עידו כץ
10. קובי תורג'מן
11. דני וייצחוב
12. מיכל מולד
13. יעל לביא
14. אסף בכור
15. רותי בנין
16. גלבע אלן
17. ירון יוהנסון
18. עידו מולד
19. משה בן סימון

נגד

המשיבים

1. מועצה אזורית חוף הכרמל
2. אסף אייזק
3. אושר וקנין
4. רפי אבני
5. משרד החינוך
6. יואב קיש
7. ועד מקומי עתלית (פורמלי)
8. איתי שפרן (פורמלי)
9. איילת אביוב
10. אביטל זיגמן
11. מוריה ראובן
12. ולריה חייבי
13. רחל מגל כהן
14. מישאל מנגמי

פסק דין

מבוא

1. עניינה של העתירה שלפני בהחלטת מועצה אזורית חוף הכרמל (להלן: "המועצה" או
- "המשיבה 1") אשר התקבלה בתיאום עם משרד החינוך (להלן: "משרד החינוך") להענקת
- מקום פעילותם של שני מוסדות חינוך רשמיים השייכים לזרם הממלכתי-חרדי – בית הספר
- לבנים "אוהלי יוסף" ובית הספר לבנות "בית חנה" (שניהם בניהול עמותת חב"ד) – אל מבנה
- ציבורי המוכר כמתחם "בית יוסף" בתחומי היישוב עתלית. מוסדות חינוך אלו אשר פעלו
- במהלך השנים האחרונות במבנה שכור בכפר סיטרין, נדרשו לפינוי לאחר תום חוזה
- השכירות, באופן שהצריך מציאת פתרון הולם עבור תלמידיהם.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

- 1
2 העותרים שהם קבוצת תושבים ונבחרים ציבור מן היישוב עתלית מתנגדים להחלטה ולמיקומו
3 של הפתרון שנבחר ומבקשים להורות על ביטול ההחלטה להעביר את שני מוסדות החינוך
4 נשוא העתירה למתחם "בית יוסף" ביישוב עתלית, ולהפנותם לחלופות אחרות, כגון "מתחם
5 העומר" שנמצא בשטח המועצה.
6
7 3. בד בבד עם הגשת העתירה הגישו העותרים בקשה לקבלת צו ביניים, במסגרתה התבקש בית
8 המשפט ליתן צו ארעי ובהמשך צו ביניים זמני עד להכרעה בעתירה, המורה למשיבים 1-4
9 להימנע מפגיעה כלשהי במבנים ש"במתחם עומר" שהעותרים מציעים להעביר את שני
10 מוסדות החינוך נשוא העתירה אליו. כן ביקשו העותרים לקבל צו המורה על הפסקת עבודות
11 השיפוץ במתחם בית יוסף.
12
13 4. בהחלטה מיום 01/07/26 נקבע כי אין מקום ליתן צו ארעי במעמד צד אחד, ונקבע דיון בבקשה
14 לצו ביניים ליום 15/07/26. באותה החלטה ניתנו הוראות לעניין המצאת העתירה והבקשה
15 לצו ביניים למשיבים וכן נקבע סד הזמנים להגשת תגובות המשיבים לבקשה לצו ביניים.
16
17 5. ביום 15/07/26 התקיים דיון בבקשה לצו ביניים בו השלימו הצדדים את טיעוניהם. בתום
18 הדיון לאחר שהצדדים השלימו את טיעוניהם, חזרו בהם העותרים ממתן הכרעה בבקשה לצו
19 ביניים, והצדדים נתנו הסכמתם כי בית המשפט יתן פסק דין בעתירה על סמך טיעוני הצדדים
20 בכתב ובעל פה.
21
22 **התשתית העובדתית הרלבנטית**
23
24 6. מוסדות החינוך "אוהלי יוסף" (בנים) ו"בית חנה" (בנות), הינם מוסדות חינוך רשמיים
25 חרדיים, הפועלים בפיקוח המחוז החרדי במשרד החינוך (להלן: "**המוסדות**"). עובר להחלטה
26 נשוא העתירה פעלו המוסדות במבנים אשר שימשו בעבר כמעונות מגורים/פנימייה בתחום
27 כפר הנוער סיטרין (בית צבי). המבנים בהם פעלו המוסדות הינם בבעלות פרטית, נשכרו על
28 ידי המועצה עבור המוסדות, כאשר משרד החינוך השתתף בעלויות השכירות.
29
30 7. בעקבות דרישה דחופה שהתקבלה אצל המועצה לפינוי המבנים בכפר סיטרין, פנתה המועצה
31 למשרד החינוך ביום 18/01/26 בבקשה לבחון את סגירת המוסדות. משרד החינוך הבהיר כי
32 המוסדות אינם מיועדים לסגירה וכי על המועצה למצוא פתרון קבע הולם עבורם.
33
34 8. על מנת לסייע באיתור מענה פיזי הולם עבור המוסדות, נערך הליך סדור ומקיף בתיאום בין
35 גורמי המקצוע במינהל הפיתוח, המחוז החרדי ומחוז חיפה במשרד החינוך. במסגרת זו נערך
36 סיור מקצועי בשטח ביום 29/01/26 בהשתתפות נציגי משרד החינוך והמועצה, לבחינת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

- 1 החלופות הקיימות. בסיכום הסיור הוצגו שלוש חלופות: המשך פעילות במבנה שכור, מעבר
- 2 למתחם היבילים "עומר", או מעבר למבנה "בית יוסף" בעתלית.
- 3
- 4 9. לאחר בחינת שלושת החלופות שפורטו, נקבע כי השימוש במבנה הקבע בעתלית ("בית יוסף")
- 5 הוא החלופה המועדפת עבור המוסדות. בהקשר זה, סברו גורמי המקצוע כי החלופה של
- 6 אכלוס המוסדות במתחם עומר אינה מיטבית, שכן מתחם זה נדרש לשמש כפתרון חלופי עבור
- 7 תלמידי בית הספר עומר בתקופת הריסת מבנה הקבע ובנייתו מחדש. כמו כן, סברו גורמי
- 8 המקצוע כי גם החלופה של שכירת מבנה אינה מיטבית, בין היתר, לאור עלויות השכירות.
- 9
- 10 10. על רקע האמור, ביום 14/05/26 הודיע מנהל המחוז החרדי במשרד החינוך כי מבנה "בית
- 11 יוסף" בעתלית נמצא כמתאים ביותר לדרישות משרד החינוך. בהתאם לכך, התקבלה החלטת
- 12 המועצה, בתיאום ובאישור משרד החינוך, להעביר את המוסדות למתחם "בית יוסף"
- 13 בעתלית.
- 14

תמצית טענות הצדדים

- 15
- 16
- 17 11. העותרים מיאנו להשלים על ההחלטה להעביר את המוסדות למתחם "בית יוסף" והגישו את
- 18 העתירה דנן. לטענת העותרים ההחלטה התקבלה בהיעדר סמכות, שכן היא ניתנה ללא
- 19 הסכמת הוועד המקומי בעתלית, בניגוד לסעיף 63(א)(3) לצו המועצות המקומיות, המחייב
- 20 קבלת הסכמת הוועד בענייני חינוך ותרבות. כמו כן, נטען שההחלטה פוגעת בסמכויות
- 21 שהואצלו לוועד המקומי לנהל את ענייני הנוער והחינוך הבלתי פורמלי, כולל ניהול מרכז
- 22 הנוער שפעל במקום אליו הועברו המוסדות.
- 23
- 24 12. עוד טענו העותרים כי הליך קבלת ההחלטות היה פגום מיסודו, כלל פגיעה בכללי מינהל תקין,
- 25 לא התקיים פרסום נדרש על כוונת ההקצאה, נמנעה זכות הטיעון מהתושבים, מהנהגת
- 26 ההורים ומהוועד המקומי, ולא נשקלו השיקולים הרלוונטיים. נטען כי ההחלטה התקבלה
- 27 בחטף, ללא דיון מסודר וללא הנמקה מפורטת, בניגוד להלכה הפסוקה המחייבת שקיפות,
- 28 הגינות ופרסום ביחס להקצאת מקרקעי ציבור.
- 29
- 30 13. בנוסף, טענו העותרים כי קיים חשש של ממש לניגוד עניינים ושיקולים זרים שהשפיעו על
- 31 ההחלטה. נטען כי המועצה פועלת להפרדת עתלית ממנה, וכי ראש המועצה מינה את מר
- 32 אושר וקנין, נציג מיעוט בעתלית, כסגן ראש מועצה האחראי על עתלית וכמנכ"ל היישוב,
- 33 בניגוד לדין ולהמלצת הוועדה למניעת ניגוד עניינים. נטען כי מינוי זה ופעולותיו של מר וקנין
- 34 שירתו את אינטרסי המועצה, גם בניגוד לאינטרסים של היישוב עתלית.
- 35

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

14. עוד טענו העותרים כי ההחלטה נסמכה על תשתית עובדתית חסרה והתעלמה מהצרכים
האמיתיים של עתלית. נטען כי היישוב סובל ממחסור חמור במבני ציבור וחינוך, כאשר
למעלה מ-1000 תלמידים נאלצים ללמוד מחוץ ליישוב, כולל תלמידי חינוך ממלכתי דתי
וחינוך מיוחד. לטענתם, ההחלטה מפלה, שכן היא מעדיפה קבוצה סקטוריאלית קטנה, שרוב
תלמידיה אינם תושבי עתלית, על פני צרכי החינוך הציבורי הממלכתי של אלפי ילדי היישוב.
15. לבסוף, טענו העותרים כי קיימת חלופה ראויה והולמת עבור המוסדות בדמות "מתחם
עומר", מתחם רחב ידיים במרכז המועצה שהיה פעיל עד לאחרונה, ואינו פוגע באיש. נטען כי
העברת המוסדות למתחם "בית יוסף" בעתלית, יגרום לפגיעה קשה בפעילות הנוער והחינוך
הבלתי פורמלי ביישוב, יוביל לסגירת מרכז המוסיקה ולהתפטרות מנהליו, וישית עלויות על
תקציבי הפיתוח של היישוב ללא הסכמה.
16. המשיבים 1-4 (המועצה ובעלי תפקידים בה) טענו לדחיית העתירה הן על הסף והן לגופה.
לטענתם, העתירה היא מיותרת, מצערת, שלא לומר מופרכת, ומהווה דוגמה לעתירה מסוג
NIMBY.
17. עוד טענו המשיבים 1-4 כי קיימים בעתירה פגמים מהותיים של אי-צירוף צדדים רלוונטיים
(הורי התלמידים) וכי העתירה הוגשה בשיהוי ניכר המחייבים דחייתה על הסף.
18. לגופו של עניין, טענו המשיבים 1-4 כי המוסדות נשוא העתירה שייכים לחינוך הממלכתי חרדי
רשמי, מובילים פדגוגית, ומוכרים על ידי משרד החינוך משנת 2014. נטען כי ההחלטה
להעתיק את משכנם של המוסדות ממבנה בשכירות למבנה קבע ציבורי בלב עתלית היא,
החלטה סבירה, מקצועית, שקולה, מוסמכת ומחויבת המציאות. בהקשר זה, נטען כי סמכות
קבלת ההחלטה בנוגע למיקום בית ספר ממלכתי נתונה למועצה בלבד, בשיתוף ובאישור
משרד החינוך.
19. עוד טענו המשיבים 1-4 כי המועצה עשתה "מאמצים כבירים" להותיר את המוסדות במשכנם
הקודם בכפר סיטרין, ואף השקיעה "כמיליון שקלים" בשיפוץ המבנה, אך הסכם השכירות
פקע והכפר סירב להאריך אותו. נטען כי המועצה בחנה מספר חלופות נוספות בשטח שיפטה
ובסמוך לו, כולל השכרת נכס מצד שלישי, אך "לא נמצא מקום מתאים לכך", ולבסוף נמצא
כי מתחם "בית יוסף" בעתלית הוא המקום הכי מתאים להעביר אליו את המוסדות.
20. המשיבים 1-4 דחו את טענת העותרים בדבר חלופת "מתחם העומר", וציינו כי מבנים אלו
מיועדים לתלמידי בית ספר "העומר" עצמו ואינם מתאימים לדרישות בתי הספר של חב"ד.
כמו כן, נטען כי המועצה מתכננת הקמת מתחם נוער חלופי וייעודי בשכונת השדות בעתלית.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

21. לבסוף, טענו המשיבים 1-4 כי קבלת הסעדים המבוקשים תגרום להשלכתם לרחוב של כ-150 תלמידים ותלמידות ולסגירתם בפועל של המוסדות, שכן למועצה אין כל מבנה חלופי אחר להציע למוסדות, בעוד שלעותרים לא ייגרם כל נזק ממשי.
22. משרד החינוך, טען לדחיית העתירה נגדו על הסף בשל היעדר יריבות והיעדר עילה. נטען כי ההחלטה על מיקום מוסדות החינוך ושינוי כתובתם הינה בסמכות הרשות המקומית, קרי המועצה בכפוף לאישור משרד החינוך. נטען כי ההחלטה להעתיק את בתי הספר "אוהלי יוסף" ו"בית חנה" למתחם "בית יוסף" בעתלית ניתנה בהתאם לפררוגטיבה של הרשות המקומית, לאחר בירור מקצועי ומעמיק ועל בסיס המלצה מקצועית מפורטת. החלטה זו, שזכתה לגיבוי גורמי המקצוע במשרד החינוך, נחשבת לעמדת משרד החינוך לסבירה ונכונה בנסיבות העניין, שעה שכ-40% מתלמידי המוסדות הם תושבי עתלית, מה שהופך את המיקום לנגיש ומתאים.
23. עוד טען משרד החינוך כי החוק אינו מטיל עליו חובה לתקצב בניית מוסדות חינוך, אלא על הרשויות המקומיות, וכי מבנה "בית יוסף" הינו מבנה ציבורי-רשותי אשר יועד במקור לשמש כבית ספר יסודי וייעודו החוקי לא שונה. בנוסף, טען משרד החינוך כי הוא פועל מול הרשות המקומית הרלוונטית (המועצה האזורית), ולא מול ועדי יישובים, כל עוד לא התקבלה החלטה סטטוטורית אחרת לגבי מעמדו של היישוב עתלית.
24. המשיבים 9-12 טענו לדחיית העתירה. לטענתם, לעותרים אין עניין אישי בעתירה, זכות העמידה שלהם מוטלת בספק, והם משתמשים בהליך המשפטי כאמצעי במאבק ציבורי. עוד נטען כי העתירה הוגשה תוך הצגת מצג שווא והסתרת מטרות האמיתיות, שהיא יצירת אפליה נגד ילדים דתיים וחרדים. נטען כי העותרים מנסים למנוע את פתיחת בית הספר במקום ייעודי שנקבע לכך ולכפות על הרשות פתרון אחר.
25. עוד טענו המשיבים 9-12 כי העותרים הציגו מצגי שווא בעניין מספר התלמידים היוצאים מעתלית ללימודים, בעניין "מרכז הנוער" ו"מרכז המוזיקה", ובעניין סמכויות ועד עתלית ולא מיצו הליכים כנדרש.
26. המשיבה 13 טענה כי דין העתירה להידחות. המשיבה 13 הינה אמא ל-3 בנות שלומדות במוסדות נשוא העתירה. לטענתה, מטרתה של העתירה היא פוליטית ונועדה להדיר את ילדיה ולפגוע בהם. עוד נטען כי בניגוד לאמור בעתירה רוב הילדים שלומדים במוסדות מתגוררים בעתלית.
27. המשיב 14 טען כי יש לדחות את העתירה. המשיב 14 ציין כי ילדיו, הלומדים במוסדות נשוא העתירה, סובלים מקמפיין שנאה חריף המנוהל נגדם ברשתות החברתיות בחודש האחרון, במטרה לפגוע בהם ולהדיר אותם מעתלית בשל היותם חרדים. לעמדתו, העתירה מהווה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

ניסיון של הרוב לדחוק את המיעוט, וכי מטרתה האמיתית היא פגיעה בילדיו על ידי הפצת שנאה. עוד ציין המשיב 14 כי כל ילדי עתלית החילונים לומדים בתוך היישוב, ואילו ילדים דתיים נדרשים ללמוד מחוץ ליישוב, וכי בעתירתם מבקשים העותרים להמשיך אפליה זו.

דין

28. בטרם אדון בטענות הצדדים לגופה של העתירה, אתייחס תחילה לטענות הסף שהעלו המשיבים 1-4 לסילוק העתירה על הסף.

29. המשיבים 1-4 טענו כאמור לדחיית העתירה על הסף בשל העדר צירוף משיבים רלבנטיים, שהם הורי התלמידים המיועדים ללמוד במוסדות נשוא העתירה, ואשר עלולים להיפגע מקבלת העתירה שמטרתה למנוע מעבר המוסדות למתחם "בית יוסף".

30. כידוע, סעיף 6(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000 (להלן: "התקנות") מקים חובה על הפונה לבית המשפט לעניינים מנהליים בעתירה, לצרף לעתירתו את הרשות שכנגד החלטתה מכוונת העתירה וכן כל מי שעלול להיפגע מקבלתה. תקנה 6(ב) לתקנות מסמיכה את בית המשפט להורות על סילוק העתירה על הסף בשל אי צירוף משיבים רלוונטיים. על הרציונל העומד ביסוד תקנה 6 לתקנות, נאמר בע"מ 4877/11 שושנה זיסמן נ' משרד הפנים מחוז ת"א ועדת ערר מחוזית (29/01/13) כדלקמן:

"טעמו של כלל זה הוא כפול: ראשית, בית המשפט לא יפגע בזכויותיו של אדם מבלי שניתנה לו הזדמנות לומר את דברו; שנית, צירופו של צד שכנגד מסייע להציג לפני בית המשפט תמונה מלאה ואמינה, שעליה יוכל לבסס את הכרעתו (בג"צ 1901/94 לנדאו נ' עיריית ירושלים, פ"ד מח (4) 403, 415 (1994) (להלן: עניין לנדאו))."

31. יחד עם זאת, ידוע גם, כי סילוק עתירה בגין אי-צירוף משיבים רלוונטיים אינה תוצאה הכרחית בכל מקרה, שכן בית המשפט לעניינים מנהליים רשאי לצרף כמשיב כל מי שעלול להיפגע, גם אם לא נתבקש לעשות כן על ידי העותר, וממילא בנסיבות מסוימות, אפשר, כי בית המשפט לא יקפיד עם העותר בעניין צירופם של בעלי דין רלוונטיים, זאת, כאשר סבור הוא, כי הפגיעה בצד שלא צורף היא מזערית, או אם יש יסוד להניח כי אותו צד רלוונטי אינו מעוניין לטעון לפני בית המשפט, או אם ברור כי אחד המשיבים יציג באופן מלא וטוב גם את הטענות הנוגעות לאותו צד.

32. במקרה הנדון, אכן היה ראוי שהעותרים יצרפו כמשיבים לעתירה את הורי התלמידים שהם מנסים למנוע את המעבר שלהם למתחם "בית יוסף". ואולם, נדמה כי עניינם של אותם הורים מיוצג כראוי הן על ידי המשיבים 1-4 והן על ידי משרד החינוך. לפיכך, לא מצאתי בנסיבות העניין, מקום להורות על סילוק העתירה על הסף מחמת אי צירוף משיבים ולא מצאתי גם טעם להורות על צירוף אותם הורים כמשיבים לעתירה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

33. המשיבים 1-4 טענו גם לסילוק העתירה על הסף מחמת שיהוי, שכן לעמדתם ההחלטה בדבר מיקום המוסדות נמסרה לראש הועד המקומי של היישוב עתלית ולגורמים רבים נוספים ביום 19/04/26 כך שהיה על העותרים להגיש את העתירה עד ליום 03/06/26, כאשר בפועל העתירה הוגשה רק ביום 30/06/26.

34. סעיפים 3 ו-4 לתקנות, מגדירים את תקופת הזמן להגשת עתירה מנהלית, ואת הנפקות של הגשת עתירה בשיהוי, כדלקמן:

3" המועד להגשת עתירה
(א) עתירה תוגש במועד שנקבע לכך בדין.
(ב) לא נקבע מועד כאמור, תוגש העתירה בלא שיהוי, לפי נסיבות העניין, ולא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום שההחלטה פורסמה כדין, או מיום שהעותר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעותר עליה, לפי המוקדם.
(ג) בית המשפט רשאי להאריך מועד שנקבע להגשת עתירה כאמור בתקנות משנה (א) ו (ב), לאחר שנתן למשיב הזדמנות להגיב לבקשת ההארכה, אם ראה הצדקה לכך.

4. שיהוי
בית המשפט רשאי לדחות עתירה אם ראה כי בנסיבות העניין היה שיהוי בהגשתה, אף אם הוגשה בתוך המועד של ארבעים וחמישה ימים כאמור בתקנה 3 (ב) או הוארך המועד להגשתה לפי תקנה 3(ג)."

35. בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, טענת שיהוי הנטענת ביחס לעתירה מנהלית, מחייבת בחינה של שלושה יסודות: שיהוי סובייקטיבי, במסגרתו נבחנת התנהגות העותר בפועל, לרבות, השאלה האם התנהגותו של העותר עולה כדי ויתור משתמע על זכותו לפנות לערכאות; שיהוי אובייקטיבי שבחינתו מתמקדת במידת הפגיעה באינטרסים של צדדים שלישיים הנוגעים בדבר, וכן בשינוי שחל במצב בשטח; ומידת הפגיעה בעקרון שלטון החוק ובאינטרס הציבורי. ראה: ע"מ 3189/09 החברה להגנת הטבע נ' המועצה הארצית לתכנון ובנייה (02/07/09).

36. בענייננו, העתירה הוגשה כנגד ההחלטה למקם את המוסדות במתחם "בית יוסף" בעתלית שהומצאה לוועד היישוב על ידי המועצה ביום 19/04/26, לכן, על פניו אכן היה על העותרים להגיש את העתירה עד ליום 03/06/26, ובאופן שמלמד כי העתירה הוגשה בשיהוי המחייב את סילוקה על הסף.

37. הגם שדי היה בטענת השיהוי כדי להצדיק סילוק העתירה על הסף, יחד עם זאת, ובבחינת למעלה מן הצורך, אציין כי לאחר שעיינתי בעתירה ובתגובות המשיבים, ולאחר שבחנתי את טענות הצדדים בכתב ובעל פה, סבורני כי דין העתירה להידחות גם לגופה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

38. הלכה היא כי בית המשפט לעניינים מנהליים לא יתערב בהחלטה שקיבלה רשות מנהלית, לא ישים עצמו בנעלי הרשות ולא יעמיד את שיקול דעתו תחת שיקול דעתה, אלא במקרים חריגים, כגון: חריגה מסמכות, חוסר תום לב וחוסר סבירות קיצוני של הרשות. בית המשפט מפעיל ביקורת שיפוטית על החלטות הרשות והתערבותו בהחלטות אלו תיעשה במשורה, רק מקום בו נפל בהן פגם חוקי, על פי עילות הביקורת המצדיקות התערבות במעשה המנהלי. הלכה זו נכונה ביתר שאת כאשר מדובר בהחלטות מקצועיות-פדגוגיות בתחום החינוך, המבוססות על ידע, מומחיות וניסיון של גורמי המקצוע האמונים על כך. ראה: בג"צ 6307/19 סעיד חמדאן נ' משרד החינוך – מינהל הרישוי, (15/05/20).
39. בענייננו, המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשאלה אם בהחלטת המועצה ומשרד החינוך להעביר את המוסדות נשוא העתירה למתחם "בית יוסף" בעתלית, ולא ל"מתחם עומר", נפל פגם מנהלי המחייב התערבות.
40. בטרם אדרש לטענות הצדדים ביחס למחלוקת שעולה ממקרא כתבי הטענות, אתן סקירה כללית ביחס למסגרת הנורמטיבית הרלבנטית לענייננו.
41. סעיף 7 לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, מטיל על המדינה ועל הרשויות המקומיות את האחריות לספק חינוך חובה חנם לילדי ישראל. לצד חובתן של רשויות מקומיות להקים מוסדות ציבור בתחומן, קיימים הסדרים ספציפיים מכוחם משתתפת המדינה בתקצוב קיומם של מוסדות חינוך רשמיים כגון חוק לימוד חובה וצו חינוך חובה (שיעור ההשתתפות של המדינה ושל רשויות החינוך המקומיות בקיום מוסדות חינוך רשמיים בשנת הלימודים התשפ"ד-2023). על פי החוק והצו הנ"ל משרד החינוך מעסיק את עובדי ההוראה במוסדות חינוך רשמיים ואילו רשויות החינוך המקומיות אחראיות על הקמתם ותחזוקתם השוטפת של המבנים המשמשים את מוסדות החינוך הנ"ל. בהתאם לאמור, קיימת חובה משותפת של משרד החינוך ורשות החינוך המקומית, לקיים מוסדות חינוך רשמיים, כאשר החוק גם קובע כי מי שמארגן ומבצע את רישום התלמידים במוסדות חינוך מוכרים היא רשות החינוך המקומית.
42. בכל הנוגע לחינוך הממלכתי חרדי, מתגובת משרד החינוך עולה כי החל משנת הלימודים 2013-2014 החל משרד החינוך לקחת חלק בכינון מוסדות חינוך ממלכתי חרדי, כולל גני ילדים ובתי ספר. מוסדות אלו מופעלים מתוך רצון לספק שירותי חינוך רשמי לתלמידים, להורים ולמחנכים במגזר החרדי. משרד החינוך, באמצעות מינהל הפיתוח, מסייע לרשויות המקומיות ברחבי הארץ בתקצוב בניית מוסדות חינוך לצרכי מערכת החינוך ובהתאם לבקשות הרשויות המקומיות המעוניינות בכך. זאת, בהתאם לחוזר מנכ"ל הרלבנטי ולקריטריונים להכרה בצורך בהקמה של מבני חינוך חדשים ובהתאם לקריטריונים של תקצוב. בהקשר זה, ממילא עדין עומדת לרשות המקומית האפשרות להקצות מחדש מבנים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

- ששימשו בעבר מוסדות חינוך והתפנו עם הזמן, לטובת מוסדות חינוך אחרים בהתאם לצרכים הרלבנטיים.
43. מתגובת משרד החינוך עולה כי במסגרת בחינת בקשות להעברת כתובת או בקשות לאכלוס מבנה שהתפנה, נשקלים מספר שיקולים מקצועיים רלבנטיים, ובין היתר, נבחן האם קיים מוסד חינוך רשמי הזקוק למבנה; האם המבנה מתאים לשמש מוסד חינוך; מספרי התלמידים וכתובות מגוריהם; וכן שיקולים מערכתיים נוספים הנוגעים לתכנון מיטבי של פריסת מוסדות החינוך ולניצול יעיל של המבנים הקיימים.
44. בענייננו, אחת הטענות המרכזיות שהעלו העותרים בעתירה היא כי ההחלטה להעביר את מוסדות החינוך של חב"ד למתחם "בית יוסף" בעתלית ולא ל"מתחם עומר", התקבלה בהעדר סמכות, מאחר וזו ניתנה ללא הסכמת ועד היישוב של עתלית, בניגוד לסעיף 63(א)(3) לצו המועצות המקומיות. לאחר שבחנתי את הטענה, סבורני כי זו דינה להידחות. סעיף 63(א)(3) לצו המועצות המקומיות קובע כי המועצה האזורית מנועה מלטפל בענייני חינוך ותרבות הנוגעים ליישוב מסוים ללא הסכמת הוועד המקומי שלו. ואולם, סעיף זה מתייחס לסמכות של הוועד המקומי בכל הנוגע לחינוך בלתי פורמאלי. כאשר מדובר בהחלטה הנוגעת לחינוך ממלכתי רשמי הסמכות היא של רשות החינוך במועצה, כך שסעיף 63(א)(3) אינו יכול לגבור. יפים לעניין זה בית המשפט העליון בבג"צ 416/77 ועד רמת רזיאל, מושב עובדים של תנועת החרות, ו-14 אח' נ' בית-ספר ממלכתי אזורי "הרי יהודה", פ"ד לא(3) 794 (1977):
- "על הקושי המתעורר בקשר עם הוראות סעיף 63(א)(3) הנ"ל עמדה גב' סטנר בספרה "דיני חינוך" (ע' 58, 59). נראה לנו, כי צדק עו"ד פלבן, בא-כוח המשיבים, בטענתו שהוראות חוק לימוד חובה והתקנות שהתקנו לפיו בדבר תפקידי המועצות האזוריות כרשויות חינוך מקומיות הם בבחינת חיקוק מיוחד הגובר על הוראות סעיף 63(א)(3) הנ"ל וסעיף 5 של הצו בדבר מועצה אזורית מטה יהודה. בחיקוקים הדנים בענייני חינוך הטיל המחוקק חובות שונות על רשות חינוך מקומית. בכך מסרו המחוקק ומחוקק-המשנה, אשר פעל לפי הסמכות שניתנה לו על-ידי המחוקק הראשי, סמכויות למועצות אזוריות לעשות את כל הדרוש למילוי חובותיהם כרשויות חינוך מקומיות, ובשימוש בסמכויות אלה אין המועצות האזוריות תלויות בהסכמת הוועד של הישוב".
45. בהינתן האמור, מקובלת עלי טענת המשיבים 1-4 כי ההחלטה בדבר מיקומו של מוסד חינוכי רשמי נתונה לסמכותה של המועצה כרשות החינוך המקומית ולשיקול דעתה המקצועי בשיתוף עם משרד החינוך. משמע, אין ליישוב כזה או אחר או לתושביו זכות קנויה להחליט היכן ימוקם בית ספר ממלכתי רשמי. בשים לב לאמור, לא מצאתי גם לקבל טענת העותרים לפגיעה בזכות הטיעון של התושבים.
46. בנוסף, לא מצאתי לקבל את טענת העותרים לפיה היה על המועצה לפרסם את כוונת ההקצאה של מבנה "בית יוסף" למוסדות. בשונה מהקצאה של מבנה ציבור לגוף חינוך לצורך פעילות שאינה חלק מהחינוך הרשמי, כאשר מדובר באכלוס מבנה קיים על דרך של העברת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

מוסדות חינוך רשמיים לא נדרשת פעולת הקצאה מיוחדת. ראה: עת"מ (ת"א) 21731-01-26
מרכז מעיין החינוך התורני בארץ ישראל נ' עיריית חולון (09/02/22).

47. ממקרא כתבי הטענות עולה כי התנגדות העותרים להעברת המוסדות למתחם "בית יוסף" נובעת, בין היתר, מהטענה כי העברת המוסדות למתחם "בית יוסף" תפגע בפעילות הנוער שהתקיימה במתחם האמור. בהקשר זה, מתגובת המועצה, שלא נסתרה על ידי העותרים, עולה כי משך ה-20 שנים האחרונות עבר המבנה שינויים רבים ושימש לשימושים מעורבים. בקומה התחתונה של המבנה פעלו שני גנים וכן אולם נוסף ששימש לפעילות הנוער והגנים, אולם, בשל צמיחה דמוגרפית שלילית, גן אחד נסגר. בקומה העליונה הייתה פעילות של מרחב הנוער שכללה חדרי מוזיקה ששובצו בשיתוף פעולה עם סלקום. המועצה הבהירה כי נכון להיום ולעתיד, חדרי המוזיקה לא עברו שינוי, אלא ימשיכו לפעול, יהיו נעולים בשעות הלימודים של בתי הספר וימשיכו לשרת את פעילות המוזיקה בשעות אחר הצהריים; הגן היחיד שנשאר במבנה ימשיך לפעול, כאשר לגבי יתר פעילות הנוער זו תועתק לשכונת השדות. עוד ציינה המועצה כי במקביל, המועצה מתכננת הקמת מתחם נוער חלופי וייעודי בשכונת השדות בעתלית. בנוסף, ציינה המועצה כי מתחם "בית יוסף" אמנם שימש לאחרונה כמרכז לנוער ולמוזיקה, אולם לפי עמדת משרד החינוך, השימוש נעשה בניגוד לתכליתו של המבנה – שהקמתו מומנה על ידי המשרד. דברים אלה לא נסתרו על ידי העותרים, והם מלמדים כי המועצה עושה מאמצים למצוא פתרון לכלל המסגרות החינוכיות ולכלל האוכלוסיות שבתחום שיפוטה.

48. העותרים טענו כי הליך קבלת ההחלטה על העברת המוסדות למתחם "בית יוסף" היה פגום וכי ההחלטה נסמכה על תשתית עובדתית חסרה. גם טענות אלה דינן להידחות. מעיון בתשתית העובדתית שאינה שנויה במחלוקת, עולה כי ההחלטה על העברת המוסדות למתחם בית יוסף התקבלה לאחר בדיקת כל הנתונים הרלבנטיים, לאחר שנערך סיור במקום ונבדקו החלופות, והכל בשיתוף פעולה עם משרד החינוך. סבורני כי מדובר בהחלטה מנהלית סבירה שנתקבלה לאחר הפעלת שיקול דעת של הרשויות הרלבנטיות.

49. כך גם לא מצאתי לקבל את טענת העותרים לקיומו של ניגוד עניינים שבא לידי ביטוי במינויו של נציג מיעוט כמנכ"ל עתלית. טענה זו אינה רלבנטית למחלוקת בין הצדדים, שעה שאין חולק כי אותו נציג לא נטל כל חלק בהחלטה להעברת המוסדות נשוא העתירה למתחם "בית יוסף" בעתלית.

50. העותרים טענו כי קיימות חלופות יותר מתאימות לפעילות המוסדות, ובעניין זה הפנו לחלופה של "מתחם העומר". ואולם, בפועל התברר מתשובת המשיבים 1-4 בכתב ובעל פה, כי חלופה זו אינה רלבנטית, שכן המבנים היבילים ב"מתחם עומר" מיועדים לשמש ככיתות לימוד עבור תלמידי בית הספר העומר, לאחר שמשרד החינוך פסל מבנים ישנים קיימים, שהמועצה עתידה להרוס.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 26-06-93336 הרט ואח' נ' מועצה אזורית חוף הכרמל ואח'

51. לאור כל האמור לעיל, סבורני כי לא נפל כל פגם מנהלי המחייב התערבות בהחלטת המועצה בשיתוף עם משרד החינוך להעביר את המוסדות נשוא העתירה למתחם "בית יוסף" בעתלית.

52. בטרם סיום - ערה אני לטענות שהועלו על ידי חלק מהמשיבים, לפיהן מטרות העתירה נובעות משיקולים זרים או ממאבק חברתי נגד אוכלוסייה כזו או אחרת. בשלב זה, אינני מוצאת מקום להרחיב ביחס לטענות אלה, וכולי תקווה כי הצדדים, תושבי עתלית וכן תושבי שאר היישובים במועצה, על הזרמים/הפלגים השונים, יוכלו לחיות וללמוד יחד בשלום ובכבוד הדדי.

סוף דבר

53. סיכומי של דבר - העתירה נדחית.

54. העותרים, ביחד ולחוד, יישאו בהוצאות המשיבים 1-4; 5-6; 9-12 בסך כולל של 15,000 ₪ (5,000 ₪ לכל קבוצת משיבים). סכום זה, יועבר למשיבים הרלבנטיים באמצעות באי כוחם תוך 30 ימים מהיום שאם לא כן יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ו' אב תשפ"ו, 20 יולי 2026, בהעדר הצדדים.

בטינה טאובר, שופטת, סגנית הנשיא

